

Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra”.

Anul al 30-lea.

Nr. 261.

1939.

205235

Alte anecdote

culese de

Gh. I. Chituc.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Publicație periodică a „Asociațiunii”.

Editura Asociațiunii „Astra”, Sibiu, Strada Șagună 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Trătană”, s. o., Sibiu.

Prețul 5 Lei.

„Asociațiunea pentru literatura Română și cultura poporului român“, „ASTRA“.

Intemeiată în 1861.

PREȘEDINTE DE ONOARE:

M. S. Regele CAROL II.

Președinte activ:

Dr. Iuliu Moldovan.

Vice-președinte:

Dr. Gh. Moga.

Vice-președinte:

Dr. Gh. Preda.

Vice-președinte:

Dr. Sabin Evușianu.

Comitetul central al „Asociațiunii“ numără 50 de fruntași din toate păturile societății românești

 E datoria fiecărui bun român să sprijinească „Asociațiunea“, cefind publicațiile ei și înscriindu-se de membru.

Taxele de membru sunt următoarele:

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna	Lei 5000—
Membru fondator al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 1000—
Membru pe viață al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 500—
Membru activ al „Asociațiunei“, anual	„ 30—
Membru ajut. al „Asociațiunei“, anual	„ 10—

Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 30-lea.

Nr. 261.

1939.

Alte anecdote

eulose de

Gh. I. Chituc.

Publicație periodică a „Asociațiunii“.

Edițura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Traiană“, s. a., Sibiu.

Toiag de drum.

Culese în drumul meu — la 'ntâmplare, din gura poporului — nesecat izvor de comori literare — anecdotele au fost dăltuite, după putere, purificate și îmbrăcate în haine de sărbătoare.

Astfel premenite, le dau toiag de drum spre acele meleaguri ascunse în cotloane de munți și dealuri, mai ales, unde bunii mei frați, în dârzenia lor de român, au păstrat peste toate vitregiile veacurilor portul și gratul, cu toate comorile lui.

Fie ca, în zile de sărbătoare, modestele mele încercări, să arunce o mireasmă de vole bună peste frunțile brăzdate de griji și munca săptămânei.

Gh. I. Chituc

Tantoi pa tantoi.

Mai de mult, pe când tătarii
Năvăleau la noi în țară
După pradă, după jaf,
Se spune că, într'o vară,
Fără veste-au năvălit
Și satele-au pustiit,
De-a rămas în al lor drum
Numai cenușe și scrum.

Se mai spune că tătarii
Au găsit în calea lor
Tabăra țiganilor —
Și s'a 'ncins o bătălie
Cum pe lume n'a mai fost:
Starostele — Bulibașa —
Sub un car la adăpost,
Comanda și rânduia
Bătălia înteeja,
Dar tătarii, neam păgân,
Fără milă de creștin,

Au răpus în calea lor
 Tabăra Țiganilor —
 Și-au făcut-o toată praf
 Și laia și pe vâtaf. —

Hăt târziu, după o vreme,
 Un țigan venind în sat
 Un român l-ar fi 'ntrebat :
 — Ian ascultă, Măgădane,
 Ce-ași pățit mă, ce-ași făcut?
 Se zice că cu tătarii
 Amarnic v'ași fost bătut.
 — Ne-am bătut, și ce bătae...
 Mamă, mamă... românică,
 Zău că mi s'a sbârlit părul
 Și'n podu' palmei, da frica,
 Dar barem, i-am fugărit
 Cum ei n'au mai pomenit:
 Noi 'nainte, ei în urmă,
 Veneau turmă. —
 — Ce vorbești, măi, Măgădane,
 Așa aprig v'ași aprins?
 Și la urmă cine-a 'nvins?
 — Păi, la urmă și la urmă,
 A fost tantoî pa tantoî,
 Că în toată bătălia

*Dela ei au murit doi,
De la noi,
Au scăpat doi.*

Sergentul fatii!

*Garamia Alexandru,
Băiatul lui Garamia
Al bătrân,
De doi ani este 'n armată
Iar de-atuncea, niciodată
N'a putut veni pe-acasă
Pân' acuma, la Crăciun. —*

*Stă bătrânul Garamia
Rezemat de uşă 'n prag,
Tot privind la el cu drag:
Este el? Este Lisandru,
Parcă este ofiţăr,
Cu cisme, pinteni, de fiăr
Şi pe umăr cu galoane
Şi pe cap are capel,
Zău, ai jura pe icoane
Că nu-i el. —
Hapoi poţi orice să spui*

— Tot gândește 'n sinea lui —
 Dar fecior cum e Lisandru
 Nici ficioru' popii nu-i

— Mo, Lisandre — prinde-a zice
 Garamia 'ntr'un târziu,
 Ce ești tu la reghement?
 Ești, ceva, așa, mai mare?
 — Sunt tată, cum să nu fiu
 De-astă toamnă sunt sergent. —

Incântat de noutate,
 Bătrânul l'a prins în brațe,
 Bătându-l încet pe spate :

— Sergentul tatii, sergent,
 Vede-aș te-aș la Paști căprar
 Pe-acas' când o să vii iar.
 Și la toamnă, mânca-te-aș,
 Lisandre, să nu te lași,
 Să te liberezi frunțaș.

Cismele.

Un țigan geambaș de cai
 Odată, la un obor

— Cum e obiceiul lor —
 S'a 'nvârțit,
 A meșterit
 Și așa cam pe 'nserat
 Un cal negru a furat. —

Peste-o lună abia
 Păgubașul a ațat
 Și procesul, cu jandarmii,
 Geambașului i-a 'ncheiat.
 Dar când fu la judecată
 Veni țigănia toată
 Ca martor, cum că geambașul
 De mânăz a fost crescut calul
 Și n'are drept păgubașul. —
 Judele, lipsindu-i probe,
 Mult pe gânduri n'a mai stat:
 Pe geambaș l'a achitat. —

— — — — —
 Căldărarul fiind față
 Când s'a judecat procesul
 Și-a făcut și el un plan
 Cum face orice țigan.
 — Căldăraru!
 — Să trăiți, aicia sunt!
 — la să ne spui, mă, țigane,

*Cum ai furat cismele
De pe prispa lui Moraru'!*

— *Domnule Judecător,
Zău că eu nu le-am furat
Din prispă, da pe pridvor,
Așa cum zice Moraru. —
Cismele sunt ale mele,
Pot jura pe șapte cruci;
Zău, să n'am parte de danci,
Le-am crescut de mititele
Da pe când erau bocanci.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Apă rea.

*Ion Dodoacă din Răstoace
Ori ce-ar drege ori ce-ar face
De ori ce s'ar apuca
Nu-i merge bine și pace. —*

*S'a apucat bietul-biet
La 'nceput de fierărie,
Dar scânteile și focul
Parcă mușcă'n carne vie. —*

Și e vara o căldură, . . .
 Ca 'n iad; poate și mai rău,
 Iarna pe la spate 'ngheață.

— Hapoi, hasta nu e vieață,
 Că barosul, bată-l crucea,
 Prea e greu;
 Ce să știau eu
 Toată ziua în cenușe
 Cu nasul plin de cărbuni?
 Ba nu, zău. —

Și sătul de fierărie
 A intrat porcar în sat.

— Stau la umbră toată vara
 Și iarna poate să vie
 Când satul îți dă bucate
 Și lemne și toate ciele. —
 Pot să bată vremuri grele
 Tu din casă, din căldură,
 Afară te uiți prin geam. —
 Așa vieață zic și eu
 Așa vieață de haram,
 Dar afară,
 Chiar de-i vară
 Mai și plouă câte-odată,

*Bat și vânturi cu furtuni
 Și chiar grindină mai bate. —
 Și'n pășunea porcilor
 Nici odată n'a prea fost
 Colibă de adăpost. —
 Ba nu rar se mai întâmplă
 Că vre-un purceluș se perde
 Prin mărăcinișul verde. —*

*Nu-i de mine nici ahasta,
 A gândit Dodoagă 'n sine.
 Am să trec la oi mai bine. —
 Un cioban, nu e porcar
 E cioban, păstor, măi vere,
 Cu fluerul la șerpar. —
 El nici traista nu și-o duce
 În spate cum o duc eu,
 Că are-acolo măgar
 Și pe măgar toate pune. —
 Și-apoi ce, acolo lapte
 Curge vale; brânză, caș,
 Smântână și urdă dulce . . .
 Haolică, mânca-te-aș
 Cum de nu mi-a venit mie
 Hasta 'n minte
 Mai 'nainte?*

Am să-mi cumpăr și un fluer,
Să vezi ce mai doine trag
La umbră, colo sub fag. —

Dela porci, la oi și iară
Dela oi în altă parte
Se tot mută, se tot schimbă,
Ion în fiecare vară. —

D'apoi la porci, oi sau capre,
Tot slugă te socotești.
Am să plec, uite chiar mâine
Depart, la București. —
Acolo nu e nici tină
Și prin case e lumină,
Care singură s' aprinde
Și, pe uliță traivane . . .
Acoli-i de tine, loane,
Să vezi ce mai trai trăiești
Acolo, la București. —

Dar da atunci n'a trecut luna
Și iată că Ion se 'ntoarce
Iar înapoi la Răstoace. —
— Ce-i, Dodoacă, iar la noi?
Ori la București nu-ți place?

— *Ba-mi plac mie Bucureştii,
Dar nu ştiu cum drac' se face
Că acolo măi, bădie,
Apa nu-i bună şi pace. —*

— *Ce vorbeşti tu, mă, Dodoacă,
Nu ştiam de-aşa ceva,
D'apoi lumea ce-i acolo,
Cum poate mă, ca s'o bea?*

— *Hapoi lumea... ce să spun,
Ştiu şi eu... Dracu' s'o ia.
Are acolo obiceiul*
Că mănâncă mai întâi
Şi pe urmă apă bea. —

E nebun.

*Pătru Danciu, căldărarul,
Ce-a făcut el şi ce-a dres
S'a trezit într'un cireş
Din grădina lui Pietraru. —*

*Şi mâncând acolo bine,
Cum ar face orişicine,*

Umple sânul, buzunarul,
Când iată pe nesimțite
Vine sub cireș Pietraru. —

— Ce faci acolo, mă, cioară?
Ian poștește, dă-te jos. —

— Hauleu, mă rog frumos,
Zău dac' am mâncat cireșe,
M'am șuit, așa, 'ntr'o doară,

Să mă uit dacă se vede
Până la coliba mea

Și să strig la Paraschiva

Ca să dea apă la mînz, Biblioteca Centrală a Universității Cluj

Că uite, e mai la prînz. —

— Care mînz, mă, faraoane?

Ce tot minți? Eu știu că n'ai

Nici tu și nici neamul tău

N'a avut vreodată cai.

— N'am, e drept. Vezi că uitasem!

Bine că mi-ai amintit,

Dar gîndeam și eu așa

Cum ar fi dac' aș avea;

Fiindcă, zău, ar fi păcat

Să stea colo în căldură,

Pîn' la prînz neadăpat. —

— Dar pe semne că Pietraru'
 N'are vreme de povești,
 Că-l prinse pe Căldăraru'
 Și-i trase o păruială
 Și de-a-lungul și de-a lat,
 Că bietul, când a scăpat,
 A rupt-o, măre, la fugă,
 De-a trecut de casa lui.
 — Stai, mă, danciule, 'l oprește
 Cineva — ce fugi hai-hui?

— Eh, fugeam și eu așa
 Că să văd,
 Cât pot eu fugi de tare
 De s'ar întâmpla cumva,
 Să m' alunge cineva.

Dar acasă, Pătru Danciu
 S'a plâns lui ficioru-său. —
 Uite, mo, Lisandre, zău,
 M'a bătut, m'a frânt Pietraru.

— Ce spui, dedeo, ce tot spui?
 Hai cu mine, hai la el
 Și las' că-i arăt eu lui. —

— la stai, mo, Pietrarule,
 Tu l'ai bătut, mo, pe dedea?

— *Eu, vezi bine. Tu, ce vrei?*

— *Vreau să văd dacă 'ndrăznești
Înc' odată să-l lovești. —*

— *Așa!... Poftim, dacă vrei. —*

Și Pietraru'-i arse-o palmă

Că, săracu' Pătru Danciu

A văzut iar stele verzi. —

— *Ei, acum, Lisandre, crezi?*

— *Îndrăznești în fața mea?*

Ian mai ceercă înc' odată

De-ți dă mâna. —

— *Așa!... Poftim. Și Pietraru'
Iar șterse lui Danciu una.*

Ei, acum mai vrei ceva?

— *Ce să vreau? Bine că știu*

Că l'ai bătut dumneata. —

Mă temeam ca nu cumva

Să-l bată altcineva. —

— *Bine, mo, Lisandre, mo,*

De-asta m'ai adus în drum?

— *Ce vrei, dedeo, ce să-i spun?*

Hai acasă că nu-i glumă

Vezi și tu că azi Pietraru'

E nebun. —

Telegraful.

Hansi, sasu, bogătașul,
A primit o telegramă
Dela fiul său din Praga,
Care-i acolo cătană. —

Scrisa 'n telegramă: „Tată
Trimite cismele 'ndată
Ce făcut acum un an“. —
Doar atât scrisese numai
Și semnase scurt „Johan“. —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hansi 'n prag
Stă pe gânduri:
Tot citește
Se gândește,
Socotește
— De le cere-așa de grabă
Știe el de ce le cere,
Acolo nu am eu treabă.

Și zâmbind
Unui gând
Scoase cismele din ladă.
Le unse, le puse 'n rând,

Puse 'n ele
 Și obiele
 Și trei zloți de cheltuială:
 — Bine că Johan nu cere,
 Dar vor prinde bine 'n Praga
 Pentru bere. —

Și, cu cismele 'n spinare
 Pe 'nserat,
 A ieșit afar' din sat,
 S'a uitat ca nu cumva
 Să-l zărească cineva
 Și cu o prăjină lungă
 Pe sârmă cismele-a pus. —
 — Pân' la ziuă, sunt în Praga
 Mulțumit în gând și-a spus. —

Stan țiganul, om de treabă
 Dar sărac, sărac ca napul,
 Iși târa de azi pe mâine
 Sărăcia de când vacul. —
 În zadar muncește 'ntr'una
 Ba la unul, ba la altul,
 Că sărăcia din casă,
 Ori ce ar face,
 N'o poate scoate și pace.

Necăjit peste măsură
 De-aşa trai amarnic, greu,
 S'a gândit,
 S'a socotit,
 Până 'n minte i-a venit,
 Să-i scrie lui Dumnezeu. —

Şi, odată 'n primărie,
 Când nimeni nu l-a văzut,
 A făcut rost de o hârtie
 Pe care cu un cărbune
 Nişte cisme-a fost făcut,
 Aşa cum el a ştiut, Library Cluj
 Că Stan, nu ştie să scrie.

De cisme i arde mai tare
 Că ale lui din picioare,
 Cum vrea intră apa 'n ele
 Şi iese pe unde vrea;
 Iar vântul asişderea. —

Auzise Stan, Țiganul,
 Chiar pe Danciu, pe vătăful,
 Că de vrei să mergă iute
 Vre o scrisoare,
 Noaptea când este răcoare

*S'o trimiți cu tiligraful. —
 Numai s'o 'ncalici pe sârmă,
 Așa, 'n cruce
 Și se duce. —*

*Deci n'a mai stat mult pe gânduri
 Și-a făcut precum și-a zis.
 — Merge ea, nu mă tem eu,
 N'au s'o mânce pe drum sfinții
 Că, ce dracu...
 Și ei, cât or fi de sfinți
 Tot se tem de Dumnezeu.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Stan în noaptea următoare
 După răspuns s'a fost dus,
 Acolo unde scrisoarea
 Noaptea trecută-a pus. —*

*Stă și vede
 Și nu crede!
 Colo sus pe tiligraf
 Cismele nouă-nouțe. —
 Le ia jos, le dă ocol:
 — Măi, să fie și să fie
 Zău că tiligraful ăsta
 Poți jura că-i dracul gol.*

Poți să-ți faci, cruce, creștine,
 Intr'o zi, numai într'una,
 Să ducă scrisoarea 'n ceruri
 Mai sus de unde e luna,
 Taman hăt, la Dumnezeu;
 Și s' aducă și răspunsul...
 Zău că-mi fac cruce și eu. —

— lan să văd... mă, ce mai cisme!..
 Uite 'n ele
 Și obiele
 Și trei zlofi!.. O, Doamne, sfinte,
 Aștia sunt pentru pingele
 Când s'or rupe.
 Dumnezeule, prea sfinte,
 Vin' la tata să te pupe.

Și uite, nu e pe ele
 Nici un firișor de praf,
 Zău, când 'or vedea țiganii
 O să m' aleagă vătăf. —
 Dar nu vreau, ce, nu sunt chior
 Dar'ar Benga 'n bofta lor
 Și 'ncălțând cismele nouă,
 Puse 'n loc pe cele vechi.
 Uite, Doamne, nu 's prea rele —

De le dregi, le pui pingele,
 Am socotit c'ar fi bine,
 Să le dai la vre-un creștin
 Mai necăjit decât mine. —
 Mie. zău

De-mi pare rău. —
 Că vezi, ce-ar face sărmanii,
 Necăjiți, flămânzi și goi
 Dacă 'n lume n'am fi noi?

A doua zi, dimineața,
 Deși vede, Biblioteca Centrală Cluj / Central University Library Cluj
 Hansi ochilor nu crede:
 —Intr'un noapte să se ducă
 Până 'n Praga și 'napoi!...
 Zou că tiligraful aste
 Ori fost dracu, ori strigoi. —
 Aste bine che știut,
 Diseară trimit slănină
 Și un pită
 Și clătită
 La Johan pe-un săptămână. —

Dar ce dracu' așa tare
 Johan cisme vechi stricat!...

*Se vede che nu e glumă
Cătănia la 'mpărat. —*

*Și ce pline sunt de tină
Calea lung, nu șaga-maga,
Și plouat se vede treaba
Grozav de tare la Praga. —*

Masă bună.

*Un țigan, de mult, se spune,
— Când pe fața astei lumi
Se mai întâmplau minuni —
Tot umblând așa, hai-hui,
A găsit în calea lui
O masă bine 'ncărcată
Cu bunătați de tot felul
Ca o masă 'mpărătească,
Ba poate și mai bogată. —*

*Stă țiganul, stă năuc:
— Doamne sfinte, cum s'apuc
Numai odată să 'mbuc? —*

*Și furiș, privește 'n juru-i,
Ascultă, dar nimeni nu-i,*

*Prin urmare masa asta
Ar putea să fie-a lui. —*

*Mai așteaptă el o clipă,
Ba mai multe chiar așteaptă,
Ca pe jar așa la pândă
Cu privirea — lup — flămândă,
Până când găsind că-i dreaptă
Socoteala,*

*Mult n'a mai stat pe gândit
Și s'a așezat la masă
Jos ciucif.* CU Cluj / Central University Library Cluj

— — — — —
*Să mănânc și eu odată,
Ca să-mi fie pe vre-un an,
A gândit bietul Țigan; —
Însă când a vrut să 'nceapă
Să mănânce, i-a venit
Un alt gând mai chibzuit: —*

*— De mâncat, mănânc — vezi bine,
Însă, dacă nu e nime
Să te vadă ce-ai mâncat
Cine-o să te creadă 'n sat?
Poți să ștrigi în gura mare*

*C' ai mâncat bunătași rare,
 În sat oamenii-s măgari.
 Nu te cred
 Până nu văd
 Și 'n stomac nu e fereastră
 Ca să le poți arăta,
 Iată asta-i partea proastă,
 Partea grea. —*

*N'o să mor de mai aștept
 O clipă, o țirișică,
 Doar de-o trece-o românică,
 Să vadă cu ochii lui
 Și să spună el în sat
 Ce bunătași am mâncat. —*

*Dac'o fi un om de treabă,
 Îl poftesc, cum se cuvine,
 Și pe el ca să mănânce
 La masă, chiar lângă mine;
 Fiindecă eu, întotdeauna,
 Cu cei mici m'am purtat bine. —*

*Par'că-aud apoi primarul,
 Dascălul și chiar pe popa:
 „Meștere, te rog, fii bun*

Și ne spune ce-ai mâncat?"

Dar eu n'o să fiu nebun,

Să le spun!

Și gândind așa țiganul

De ce-ar fi și ce n'ar fi,

Lângă masa încărcată

Fără să vrea, adormi. —

Cât o fi dormit, nu spune

Povestea ce-am auzit.

Spune însă că țiganul

Târziu când s'a pomenit, Library Cluj

Mai flămând s'a fost trezit.

Stă buimac, la ochi se freacă,

Lângă el, masă, ca 'n palmă!

— Măi, să fie și să fie,

Scapă 'n ciudă o sudalmă. —

Dar a fost masă 'ncărcată

Pe-asta aș putea jura

Pe toti sfinții

Și părinții! —

Fira-i lume blestemată,

Că n'ai venit după mine

*Să mă vezi mâncând și bând,
 Că n'aș fi acum flămând;
 Dar' ar Benga, să dea 'n tine. —
 Doamne, țucu-Ți soarele,
 Tălpile, picioarele,
 Dac' a fost numai o glumă
 Cu masa haia bogată,
 Zău că nu mai spun la nimeni,
 Haide, mai glumește-odată. —*

Moara de vânt.

*Negustorul Demetridis,
 Bun prietin cu boierul
 Constandache —
 — Un boier bogat, avut,
 Cu moșii cum n'are altul
 Dela Nistru pân' la Prut. —
 A fost îmbiat de-acesta,
 Nu de mult — mai an, pe vară,
 Ca să vină și să-l vadă —
 La moșie chiar, la țară. —*

*Bucuros peste măsură
 De cinștea ce i-a făcut*

Demetridis,

Mult nu s'a mai fost gândit

Ci îndată a venit. —

L'a plimbat boierul nostru

Peste tot, pe la moşie,

Pe la holdele de grâne,

Prin pometuri, pe la vie... —

S'a minunat Demetridis

De toate câte-a văzut :

— Mă, fraţico, mă, fraţico,

Mult frumos la tine este

Parcă este la poveşte.

Aşa frumos bogăţia

Nici la Greţia nu este.

Tot trecând de-aici acolo,

Incântat de multe-toate,

Pe moşie câte sunt,

Au ajuns mai către seară

Şi la morile de vânt.

— Amu bre, chir Constandache,

Asta ţe minune este?

Aşa uriaşi cocori?

— Nu 's cocori, chir, Demetridis,

Ci sunt mori. —

— *Asta la mine se moare*
Niți de gluma, bre, frațico,
Să nu spui. —
Că, zău, eu nu vreau să mor
Să rămână cupilașii
Nimanui. —

A răs boier Constandache.
 — *Ei bată-te, Dimitridis,*
Dar asta nu-i lighioană
Sălbatică, să te mance,
E moară ca orice moară
Și macină ca oricare
Grâu, ovăz, porumb, secară,
Hai cu mine, hai înuntru
Și-ai vedea,
Că-i moară de măcinat
Și nu-i ce crezi Dta. —

Uite, vezi, aici e piatra,
Iar pe-aici curge făina.
Aripele mari de afară
Invârtesc fusul și roata,
Nu-i nici o minunăție... —
Este o moara-așa cum sunt,
Toate morile de vânt. —

— Prișep, chir Constandache,
 Prișep că-i moară de vânt,
 Că nu 's de ieri pe pământ;
 Mo, io nu prișep, creștine,
 Apa, bre, pe unde vine. —

Moarea.

Baba Floarea lui Ignat,
 După ce-a umblat o vreme
 Pela multe vrăjitoare,
 Să-i descânte, lui Ignat,
 De soare sec, de isdat,
 De izbituri și-alte cele,
 — Pe care le știu doar' ele —
 Văzând că totuși nu-i trece
 Lui Ignat, ba chiar din contră
 Parcă mai mult se usucă,
 S'a gândit că nu-i încotro,
 Hai și la doftor să-l ducă. —

L-a pipăit bietul medic
 Și pe-o parte și pe alta
 Și atent l-a ascultat
 La inimă, la plămâni

Și l-a pus ca să tușească,
Nu cumva ca să greșască. —

Supărat peste măsură
l-a spus babei necăjit:
— Asta-i ne-mai-pomenit!
Omorîți omul cu zile,
Acuma când e mai mort,
Acum când ați găsit de bine
Să veniți cu el la mine?
Hai grăbiți cu el acasă,
Pân' mai e un pic de soare
Că, până la noapte, moare. —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Baba Floarea a 'nțeles
Ce-a 'nțeles, dar nu prea multe,
Că nu prea aude bine.
A făcut o plecăciune,
A plătit,
A mulțumit,
Și s'a dus cum a venit. —

Peste vreo trei săptămâni
Pe la doctor baba Floarea
Vine iară,
Cu lgnat sanătos, tun. —

*I-au adus trei puici moșate
Și ouă și câte toate.*

*Anume-au venit din sat
Cu plocon să-i mulțumească
Pentru sfat. —*

*Bietul doctor stă și vede,
Ochilor nu-i vine-a crede. —*

*— D'apoi, spuneți-mi și mie,
Oameni buni, cum ați făcut?*

*— Cum să facem, domnu' doftor,
Voios Ignat a răspuns :*

*Am făcut așa, întocmai
Cum babei mele i-ai spus. —*

*— Așa, așa domnu' doftor,
A sărit și baba Floarea.*

*I-am dat cum ai spus 'mneata :
Numai moare și iar moare. —*

*Și, mulțam lui Dumnezeu
Uite, vezi, mă rog frumos,
Că Ignat e sănătos. —*

*— Ce fel de moare, mătușe,
Îți bați joc, mai faci și glume?*

*— Așa-i, domn' doftor, cum spune,
A luat vorba iar Ignat.*

Ȧm beut zamă de varză
 Până când mi s'a acrit
 Și dela noi și din sat,
 Dar, mulțam lui Dumnezeu,
 Că, vezi, m'am tămăduit. —
 Și mulțam și dumitale

Pentru sfat. —

Vișel botrin.

Șandor Gyula
 A pornit din satul lui
 Cu-alți săcui,
 Într'o zi caldă de vară
 La un târg mare de țară,
 Ca să vândă — de-o putea
 Un bou cam slab ce avea. —
 După lungă și grea cale,
 Făcută cu mare sârg,
 A ajuns Gyula și 'n târg. —

Se așează'n rând cu alții . . .
 Negustorii trec în grabă,
 Cumpără de-aici, de colo,
 Dar de-al lui nime nu 'ntreabă,

*Pănă, hăt, seara târziu,
Când iată s' oprește unul,
Așa, cu chef, cam făcut :*

— *He, bade, e de vândut?
Cât ceri pe vițelu'-ăsta?
— Cum vițel, domnul dragă.
Asta bou mare de jug.
Io cu el fost carat lemne
Și cu mine pus la plug.
— Așa mic l-ai înjugat?
O, bietu' vițel, săracu'!*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

— *Vițel, vițel, domnu' draga,
Micuș, dar botrin ca dracu',
Che io pe el zestre luat,
Chind fost tiner,
Chind fost mire,
Cu Erji chind insurat. —*

Intunerec beznă.

*Stan Potroacă
E chemat în judecată,
Pentrucă acum vreo lună*

*Cu alți țigani împreună,
S'au sucit ei, au umblat
Și niște găște-au furat. —*

*Stan Potroacă socotește
Ce să spună, ce să zică
Și cum să-și țină curajul
De-o striga judecătorul. —
— Țin cu firea, n'avea frică,
li spun că în noaptea heia
Când găștele s'au furat
Nici nu știu de-a fost chiar noapte,
Că eu,* Cluj / Central University Library Cluj
*Zău,
Zău dacă eram în sat..
Eu am fost în alte sate,
De-am vândut niște căldări.
Pentru asta am și martori,
Am, zău, am,
Cum să n' am?
Am câți vrei, eu, n'avea teamă,
Numai, nu știu cum îi cheamă.
Cine știa că am lipsă
De martori, de mărturie
Pe toate cărările,
Dacă vând căldările? —*

Cum puteam să jur eu găște,
 Dacă nu eram acasă?
 Ii răspund eu, n' avea teamă
 De n'o ști pe und' să iasă.
 Ii răspund, să-i treacă pofta,
 Să puie, ni tam, ni sam,
 Oamenii cinstiți pe drumuri,
 Așa, pentru niște fumuri,
 Pentr'o găscă, două, trei. —
 Las' pe mine că-i închid eu,
 Gura, clei. —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

-- Stan Potroacă.

— Aici sunt.

Ia să ne spui, mă, țigane,
 Să spui drept, că uite eu,
 Am să fi iau și jurământ,
 Să spui drept, să spui cu cine
 Ai fost furat găștele?

Hai, repede, n' aștepta. —

— Domnule Judecător!

Poți să mă iei d-ta

Cât ai vrea cu repezeala

Și să mă sucești cu vorba,

Cât ai vrea,

Că n'am furat nicio găscă

Zău așa. —

Și pe frati-mio, Lisandru,

Ori ce-ai crede d ta,

Așa prost, așa nebun,

Nu sunt eu, zău, nu fi teme —

Ca să-l spun. —

— Bine, zise judele,

Dintr'o dată înbunat. —

Dacă nu-l spui pe Lisandru,

Uite, eu nu-s supărat. —

Numai cel puțin ne spune

Cum erau, mă, găștele

Ce spui că nu le-ai furat?

Erau negre, sure, albe?

— Asta, zău, nici eu nu știu,

Domnule judecător,

Că era, 'ntunerec beznă,

De-ți dai cu deștele'n ochi

Și ploua... și era tină...

Mamă, Doamne, pân' la glesnă. —

Și-apoi ele, nu tac

Și de-aceia le bagase

Frate-meu, Lisandru, 'n sac. —

Casa lui Fritz

Hermann Fritz și Gheorghe Rusu

Au legat prietenie

La bodega lui Ilie :

Dă un litru, încă unu,

Ba mai adă câte-un sprit,

Neamțul :

— Prosit !

Gheorghe 'ntr'una

Neamțului îi ține struna :

— Să trăiești, măi, vere Fritz! —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Și-amândoi prinseră limbă.

Gheorghe Rusu ia cuvântul :

— Mă, Fritz, se mișcă pământul.

la, uite, colo, pe mese,

Stielele 'n cap cum se bat.

Par' că amețeală 'mi vine

Și dacă n'aș fi cu tine,

Zău aș crede că sunt beat...

— Asta nu bun socoteala,

Eu dacă privit la tine

Ori ești două, ori niciunu',

Ori cu barbă, ori ești ras. —

— Mă, Fritz, poate-i vrăjit locul
Ori vremea de-apoi, potopul,
Zău, hai să mergem acas'.

Nemțul frânt și Gheorghe turtă
Au pornit pe uşe-afară,
Dar Fritz se opri pe scară:
— Hai, mă, Fritz, că nu e glumă.
Uite, vezi, că drumu-i strâmb,
Aci merge, aci se 'ntoarce.
Și nu vezi cum vin încioace
Căsuțele de pe dâmb?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

— Da, da, văzut, văzut toate,
Dar la ele învârteala
E mie bun socoteala:
Tote case vin la vale,
Trec pe dinainte-al meu,
Eu aștept aici eu tine
Și, chind casa al meu vine,
Hop, intru 'nluntru și eu.

Prânzul, amiaza și cina

Hansi are în grădină,
 Mai jos, pe lângă zăvoi,
 O tablă nu tocmai mare
 Semănată cu trifoi. —

Pe la el am fost aseară,
 A căutat și a văzut
 Că trifoiu-i de cosit
 Acum pentru-a treia-oară. —

Nu sunt lucrători acuma
 E 'n toiul muncii de vară;
 Totuși, Hansi a tocmiț,
 Ba chiar de-aseară-a plătit
 Pe Ciurilă — un țigan —
 Pripășit în satul ăsta
 Nu de mult, de-acum un an. —

— Moi, Ciurilă, vii de vreme.
 Să vii la mine acasă,
 Ca să mănânci și de prânz.
 Să iei gresie și coasă. —

A venit de dimineață,
 Cum a fost vorbit — Ciurilă

Și până s'a apucat
 Hansi să ascuță coasa,
 El de prânz a și mâncat.

— Știi ce m'am gândit, stăpâne?

— Ce anume, moi, Ciurilă?

— Am gândit, zău, c'ar fi bine

Tot acum să mânc și-amiaza.

De ce să mai peardă vremea

Stăpâna pân' s'o aducă?

Iară eu să pierd lucratul

Cu mâncatul?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mâncă omu' bine-odată

Și pe urmă, fără grije

De mâncare,

Hodinit de lucru-și cată. —

— Bine, moi, bine, Ciurilă,

Bine ghindești d-ta,

Că Frida tot are treabă,

Astăzi pe altunde va. —

A₂ mâncat Ciurilă bine,

A₂ mâncat amiaza toată,

— Ei, vecine — strigă Hansi

*Ai muncat? Haide, te gată. —
Uite, aice este coasa,
la-o și du-te 'n grădină. —*

*— Gata, stăpâne, sunt gata,
Dar am gândit c'ar fi bine
Ca să mănânc tot acuma
Și de cină,*

*Ca să nu mai viu deseară
La d-ta dela coasă. —
Dacă cina e mâncată
Poate omu' merge 'n pace*

Drept acasă. —
BCU Cluj / Central University Library Cluj

*— Bine, moi Ciurilă, fie,
Dar zău, o se crepi mâncând,
— Nu crep eu, nu-ți fie teomă,
Numai mâncare să fie,
Că de trei zile 's flămând. —*

*După ce-a mâncat de cină,
Ciurilă își face cruce
Și se duce.*

*— Noapte bună, bre, stăpâne!
Măine s'auzim de bine.*

*— Ce vorbești tu, moi, Ciurila,
Ești nebun? Nu mergi la coasă?*

— Nu stăpâne. După cină
 Tot omu' se duce-acasă.
 N'am mâncat acum de cină?
 — Ba ai mâncat, nu zic ba. —
 — Păi, dac' am mâncat, atuncea,
 După cină, când e noapte,
 Dracu' mai poate lucra. —

Grăunțele.

Milan Dobroș
 A fost plecat după sare — Cluj
 Lângă Dunăre, pe mal,
 Dincolo, în România,
 Are-un prietin, care
 De sare îi face rost,
 Cam așa, cam pe sub mână,
 Fără taxe, fără vamă;
 Mai ieftin — de bună seamă. —

A așteptat el Dobroș,
 Așa, un crâmpei de vreme,
 Așteptat-a, ce să facă,
 Până când Ilie Crecu
 A găsit moment prielnic,

In luntre să 'ncarce sarea,
Peste Dunăre s'o treacă. —

— Uite, bre — zice Ilie —

Acuma, de astădată,
N'am putut aduce alta
Decât de-asta, sfărâmată.
E grăunțe, dar curată

Și e bună. —

N'avea grije, fac eu rost
De mai multă, peste-o lună. —

A treia zi dimineața BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII CLUJ

Vecinu-său Stoianof

A fost venit la Milan :

— Bre, vecine, mai ai sare,

Ca să-mi împrumuși și mie?

— Nu vecine, nu mai am,

Dar la toamnă o să fie,

Ca să dau la șapte sate.

— Cum așa, bre, cum se poate?

Așa bine, așa iute

S'a vândut?

— Nu, bre, nu m'ai priceput.

N'am vândut acum nimica,

Fiindcă, vezi, de data asta
 S'a 'nșelat Ilie Grecu:
 Mi-a dat grăunțe de sare,
 Că de-ailaltă, a spus că n'are. —

Iar eu, bre, ieri, toată ziua,
 Am arat,
 Am grăpat,
 Tot locul dintre izvoare
 Și l'am semănat cu sare. —
 Inș' acum, te rog, mă iartă,
 Mă grăbesc, vreau să scot apă
 Și să ud, / Central University Library Cluj
 Că sarea-i gingașe tare,
 Dacă nu-i dai îngrijire
 Și n'o uzi, nici nu ră sare. —

Iar la toamnă — bre, vecine,
 Zău, de bucurie 'mi vine
 De pe-acum să cânt, să joc.
 Săracu' Ilie Grecu . . .
 Bre, ce mare dobitoac! . . .
 La toamnă o să am sare
 Ca să umplu toată țara;
 N'o să mai cumpărăm noi
 Dela Români, ca 'ntrecut.

Aşa e că are haz?
 De-ar şti ce prostie mare
 A făcut
 Ce şi-ar smulge părul, grecu',
 De necaz!

Zapisul.

Secretarul Pintilie
 Stă la masă 'n primărie;
 Stă şi scrie
 La contractul de vânzare
 Ce se 'ncheie 'ntre vătăfii:
 Vânătorul Lăpădatu
 Pe de-o parte,
 Iar de-alta cumpărătorul
 Stan Vărgatu'. —
 Că vătăful Lăpădatu,
 Ajungând cam la aman,
 Aşa, cam fără parale,
 Fiindcă, de, un vătăf are
 Pe cap multe hangarale,
 Vinde pe ursul Drăgan
 Celuilalt vătăf: lui Stan. —

Pintilie,
 Scrie, scrie
 Și întreabă
 Cum e ursul, cât de mare,
 Și ce semne pe trup are
 Și ce vârstă, ce culoare,
 De-i crescut de Lăpădatu
 Ori l'a cumpărat și el.
 li sucește cu 'ntrebarea
 Chip și fel,
 Până când și Lăpădatu,
 Plictisit,
 A pierdut de tot răbdarea.

— Măi, să hie și să hie,
 Logofete Phintilie;
 Ce-atâta polologhie
 P'a hârtie?
 Ba! nu zău, ce atâta scris?
 Scrie acolo așa:

Zapis.

Eu, vătavu' Lăpădatu,
 Cuscru cu vătavu' Bratu
 Și cumnat cu Stan Vărgatu,
 Vând pe ursul meu Drăgan
 Vătavului Stan.

Și îl vând pe veresâie
 Până la Sfânta Marie. —
 Drăgan este gras, frumos
 Și voinic și sănătos
 Și știe să joace bine,
 N'o să-l facă da rușine. —

Dar dacă vataju' Stan
 Până la Sfânta Maria,
 Nu plătește pa Dragan,
 Atunci s'aducă 'napoi
 Pa ursu' Dragan la noi. —
 Ce-atâta polologhie,
 Logofete Pintilie,
 Că zau, pacat da hântie!

Copil distept.

Bercovici și Petru Aldea
 Ambii negustori de vite,
 Stau de vorbă 'n berărie,
 Discutând de una, alta,
 De târg și negustorie.

Venind vorba de copii,
 Bercovici cu vorba sare:

— *Moi Petre, am un cupchil
Zou,
Mi-l fie Dumnezeu,
E distept moi, e distept
Mai distept ca un botrin ;
Și cuminte și cuminte
Și-așa priceput la toate ;
O comoară di cupchil
Că zou, mai distept ca dânsul
Nu se poate. —*

— *Bravo, bravo, să-ți trăiască! —
Și-i mare? Ce vârstă are?
— Da di unde, moi, Petrică,
Abia acum învață
La școlile primare. —*

— *Așa de mic? Chiar minune
Și cum îl cheamă, anume?
— Pe Moisc' al meu, vezi bini,
Îl cheamă ca si pi mini.
Și uite, zou, numai ieri,
Implinit-a șapte ani.
Moi, chelnar, mai adă, bre,
Mai adă-ne două beri. —*

— Te 'nșeleg, te 'nșeleg, zău,
 Ai cu ce să te mândrești
 Cred și eu.
 Cu așa copil, oricine
 S'ar mândri în locul tău. —

— Dar, să vezi, Petrică 'dragă,
 Ce mi-a spus dascalul ieri:
 „Domnu Bercovici“, îmi zice,
 Cu cupchilu' dumitali
 Zou nu e lucru di sagă
 Pi cuvântu' meu di om,
 Imi puni niște 'ntrebări
 Că n'ar răspundi la ele
 Nici Moisi ,nici Solomon.
 Păi, să vezi, ieri m'a 'ntrebat
 Că dacă din sbor s'așează
 Pe-o urzică un albină
 Cari 'nteapă pi cealaltă?
 — I-auzi, bre, ce minte 'naltă,
 E-o minune,
 Nu poți spune,
 Se miră și Petru Aldea. —

— Dar și eu m' ocup di el
 Și îi dau totu' ci cere.

— Chelnar, mai adă-ne bere —
 Și-l învăț di toati celi:
 Cum să vândă 'n prăvălie
 Și cum se cunosc vișeii
 Ori vacile, când le cumperi,
 De sunt bune ori nu sunt;
 Cum trebui cătat în gură
 Și cum se ține de bot,
 Cum trebuie pipăită
 La uger și pisti tot.
 — Cred și eu.
 Te 'nțeleg, zău,
 Mie-mi spui, ce, nu știu eu?
 Cu așa copil cuminte
 Și mai mult s'ar ocupa
 Alteineva 'n locul tău.

Moișilică, 'n fuga mare,
 A intrat în berărie
 — Ce e, dragă Moișilică,
 De ce vii așa di tare?
 — Uiti tatili, Grivei,
 Cațelu dila vecinu,
 Vrea să cumpere un ghisca
 Dela noi, din celi trei;

*Spune-mi iute cam cat face,
Cam câți lei?*

— *Moi, Moșica, ce vorbești
Poate vrei ca să glumești.
Grivei este un cățel.
El nu poate cumpăra
Nici ghiște, nici altceva. —*

— *Ba nu, tati, zou că vrea
Să cumpere, zău așa.
Că l-am văzut pipăind-o
Cu gura și labili
Pe la uger, pe la gușe,
De n'a rămas nici o leacă
Fulgi pi ea.*

Planton.

*Ficioru lui Stan Părgaru,
Cel mai mic, anume Ion,
E de-o lună la armată,
Dar până azi, niciodată
N'a fost încă de planton. —*

*Azi, fiind ploaie, vreme grea,
Se face doar teorie,*

*Acolo, 'n sala cea mare,
Fiindcă nu se poate face
altceva; —*

*Iar în dormitor, planton
A rămas Părgaru Ion. —*

*— Uite, mă, i-a spus sergentul —
Din dormitor nu te miști. —
Pe nimeni nu lași să umble
La rastel sau la vreun pat
C' apoi dracu' te-a luat. —
Cum te chiamă?*

*— Pe mine, Părgaru Ion,
— Nu vorbi, ai fost, acasă!
Acea, mă, ești planton,
Fire' ași voi de zăpăciți!
Ai înțeles, mă?
— Am înțeles, da, trăiți! —*

*— — — — —
Peste vreun ceas, furierul
Vine 'n mână c'o scrisoare.
— Soldatu Părgaru Ion,
Uite, mă, ai o scrisoare
Dela tată-tău, de-acasă.
Dar Părgaru, tace, tace,
Par' că n' aude și pace. —*

*Furierul, supărat,
 Se apropie de el
 Năcăjit . . . văpae — foc :
 — Ce mă, n' auzi când te strig ?
 Ce stai ca un dobitoc ?
 Nu ești tu Părgaru Ion ?
 — Nu, să trăiți, sunt planton ! —*

Dac' ajută D-zeu.

*— Uite, Stane, traista-i gata,
 Juncii sunt legați afară ;
 I am curățit, țesălat
 Și te așteaptă rumegând,
 Numai gata de plecat.
 Dar, vezi, nu uita, fă-ți cruce
 Și apoi pornește la drum,
 Cum face orice drumeț.
 Să-ți ajute Dumnezeu,
 Să vinzi boii mai cu preț. —*

*— Tot nătângă ești, nevastă,
 Că n'aș vrea să-ți spun chiar proastă !
 Ba nu, zău, ce treabă are
 Dumnezeu cu juncii mei ?*

*Ce, El le dă de mâncare
 Și apă și toate cele?
 El i-a crescut de viței?
 Pe mine mă lase 'n pace,
 Că eu fac la târg ce-mi place,
 Vând juncanii cui 'oi vrea
 Ce-amesteci pe Dumnezeu
 În negustoria mea?
 Eu i-am crescut, eu îi vând,
 Eu îi beau
 Dacă vreau. —*

*— Vai de mine, măi, Stănică!
 Ce vorbă mai e și asta?
 — Iși făcu cruce nevasta —
 Faci ce vrei, nu zic nici eu,
 Dar numai atunci, Stănică,
 Dac' ajută Dumnezeu.*

*— Tu 'nchină-te cât ai vrea
 Ori ajută ori n' ajută
 Dumnezeu,
 Eu cu boii fac ce vreau,
 Treaba mea. —*

— — — — —
Stanca 'n tindă 'și face cruce,

Stan, cu juncii de frânghie,
 lese 'ncet pe poart' afară
 Și se duce

Mers-a el, a mers o vreme,
 Târgul nu e chiar aproape;
 Obosiți și Stan și juncii
 S'au așezat spre odihnă
 La marginea unei ape. —

Dar atunci, din întâmplare,
 A trecut în goana mare
 O mașină — smeu turbat —
 Iară juncii s'au speriat
 Și pe râpă au scăpat.
 S'a necăjit, bietul Stan,
 Mai un ceas până i-a scoate,
 Dar Plăvan

Și-a scrintit grozav piciorul
 Și să meargă nu mai poate.
 Injurând Stan, de toți sfinții,
 Abia cu mare sârg
 Ajutat mereu de alții,
 A putut la prânzul mare
 Să fie și el la târg. —

— Gură rea, gura femeii,
 Cândi bietul Stan, săracu'.

*Nu-și putea vedea de treabă,
 Nu putea s'o tacă dracu'?*
Dar aci alte necazuri:
Boii schiopi nimeni nu-i vrea
Și-apoi, cu vai și-amar,
Târziu, cam pe 'nserate,
l-a vândut la măcelar,
Cu prețul pe jumătate. —

— Nu mă plec — a gândit Stan,
Cu juncii mei fac ce-mi place
Inchină-se Stanca mea
Cât o vrea;
Mie, cu crucile ei,
Să-mi dea pace —
Fiindcă, eu
Cu banii ce-am luat pe junci
Fac ce vreau,
Ori vrea ori nu Dumnezeu. —

Și, s'a pus pe adălmaș,
A beut, a beut bine,
Când cu unul, când cu altul,
Până când, beat, tun, în fine,
A 'nceput întâi cu ceartă
Și pe urmă cu bătaie.

Și târziu, la miezul nopții,
 S'a trezit
 La poliție, amețit. —

Așa, noapte, cum era,
 Cu banii ce-i mai avea,
 A pornit vârtej spre casă.
 Dar în mijlocul pădurii
 Il oprește cineva:
 — Mâinile sus, nu mișca!
 Spune, câți bani ai la tine?
 — Ce ți-a venit, măi, creștine?
 Ce gând ai, ce vrei cu mine?
 — Ce? Ai poștă și de vorbă?
 Hai, pe el mâna, băieți,
 Și-l aduceți mai încoace,
 Dacă-i place
 Să se joace. —

— — — — —
 Târziu, pela prânzul mare,
 Niște drumeți milostivi,
 L'au adus pe Stan acasă
 Fără haine, fără bani,
 Plin de răni și bătut măr,
 Aproape fără suflare. —

— Vai de mine, 'n halul ăsta!...
 Tu ești, Stănică, tu ești?
 — Eu sunt, Stancă dragă, eu!
 Stănică, bărbatul tău,
 Dac' ajută Dumnezeu! —

Ce să fie?

Odată, din întâmplare,
 A nimerit printre corturi,
 Mergând încet și sfioasă
 O broască mare, festoasă.
 Au văzut-o 'ntâi copiii
 Și 'ntr'o clipă ceata toată,
 De dănciuci și de purdei
 S'a adunat, s'a strâns roată,
 Cu toți, împrejurul ei. —

Au sucit-o,
 Invârtit-o
 Și pe sus au ridicat-o,
 Peste cap au răsturnat-o,
 Gălăgioșii purdei;
 Zadar însă, că niciunul,
 Dintre ei,
 N'a putut să știe ce-i. —

De gura lor vin grămadă,
Ca să vadă

Și-o mulțime de femei.
În frunte cu vrăjitoarea

Țuculeasa.

După ele, mai la urmă
Și bărbații lor vin turmă:

— Ce să hie?

— Ce să hie?

Așa mare, tociurie?

Și n. spinare

Parcă are,

Farfurie?

Cap și coadă ca de gușter

Și picioare ca de broască!

Fugi, mo, și cheamă vatazul;

El trebuie să cunoască

Și să știe,

C'a umblat în lumea toată,

A fost și la primărie. —

El cunoaște toate cele

Câte sunt,

Pe pământ

— — — — —

— *Ce-i, mo, nimenea nu știe
Dintre voi ce este hasta?
A strigat la ei vătăful*

Supărat. —

*Halal de-așa țigănie!
Pentru-atâta strângeți sfat?
Vai și-amar de capu' vostru!
Io nu știu ce-ați face, zău,
Da voi s'ar alege prafu',
Dacă n'aș fi eu, vătăful. —*

laca, na
BCCU Cluj / Central University Library Cluj
*Sa va spun io:
Hasta, mo, este ceva
Ce vine de undeva
Și se duce undeva. —
Ce atâta dandana?*

Fără mine.

*Ce-o fi făcut un țigan,
Mai de mult, cândva, odată,
Nici povestea nu ne spune;
Dar ne spune că la lege*

*Când a fost — la judecată
Țiganu-a fost condamnat
Ca să fie spânzurat. —*

*S'a dat svon în toată țara
Prin clopote, surle, tobe,
Până 'n târguri depărtate,
Despre ziua hotărîtă,
Când se va face dreptate.*

*Dar, în noaptea din 'naintea
Zilei puse ca osândă,
În ce chip, nu s'a aflat,*

BCU Cluj / Central University Library Cluj *Nu se știe,*

*Cum țiganul a scăpat
Și-a șters-o din pușcărie.*

*Însă 'n târgul cu povestea
A 'nceput de dimineață
Ca să vină de prin sate
Lume multă,
Din apus, din răsărit,
Să vadă cum o să fie
Spânzurat cel osândit. —*

*Vre-o câțiva săteni pe cale
Întâlnit-au pe țigan,*

*Ce mergea din târg spre sat
Cam grăbit, cam speriat.*

— *Unde mergi, mă, faraoane?*

Hai cu noi

Inapoi,

Să vezi și tu cum în târg,

Astăzi spânzură o cioară

Dintre voi. —

— *Puteți voi să vă grăbiți*

Cât ați vrea

Și mult și bine!

— *A răspuns țiganul nostru*

Vă spun eu, pe legea mea,

Că tot nimic nu vedeți

Astăzi în târg fără mine.

BIBL. UNIV. CLUJ

1121 20. 4. 1940

EXEMPLAR LEGAL

Datorințele bunului român.

I. Ce este Asociațiunea „Astra” ?

Este cea mai mare și cea mai veche societate românească din Ardeal, pentru răspândirea culturii în sânul poporului român.

II. Ce a făcut și va face Asociațiunea ?

1. A ajutat în timpuri grele, cu *burse*, tinerii români la învățătură de carte și de meserii. — 2. A înființat o *biblioteca centrală* în Sibiu. — 3. A înființat un *Muzeu* minunat, cuprinzând mai ales lucruri făcute de harnicele țărânce române, dar și alte celea. — 4. A ținut zeci de mii de *conferințe* populare la sate și la orașe. — 5. A înființat *cursuri pentru analfabefi* (neștiutori de carte). — 6. A înființat *bănci populare și cooperative*. — 7. A tipărit, în zeci și zeci de mii de exemplare, *cărți de învățătură și petrecere pentru popor*. — 8. Tipărește revista „*Transilvania*”. — 9. A înființat *despărțăminte, cercuri culturale, biblioteci populare* la sate. — 10. A ajutat construirea de *Case naționale*. — 11. Ajută tipărirea unei biblioteci pentru cărturarii cu școală mai mare (de către Secțiile „*Astrei*” din Cluj).

III. Ce trebuie să facă orice Român bun ?

1. Să se *inscrie membru* la Asociațiune (membru fondator 1000 Lei, membru pe viață 500 Lei, membrii activi 50 Lei). — 2. Cărturarii cu știință de carte mai multă să aboneze revista „*Transilvania*” și să cumpere cărțile tipărite de Secțiile „*Astrei*”. Aceștia, și apoi lumea dela sate să cumpere broșurile din *Biblioteca populară a „Asociațiunii”* (fiecare coală de tipar de 16 pag. 1 Leu, 50 coale cu 800 pag. 50 Lei)

**Să iubiți Asociațiunea „Astra” — cetitori
români ai acestei cărți!**

**Dacă iubiți Asociațiunea aceasta, să știți
că lucrați pentru propășirea noastră, a tu-
turora!**

**„Astra” vrea o țărâtime sănătoasă, de-
șteaptă, vrednică, cu gospodării înfloritoare,
cu încrederea într'un viitor strălucit.**

Calea „Astrei” duce spre mântuire!

Ultimele numere ale „Bibliotecii popo-
rale” sunt următoarele:

Nr. 252—253. *Despre cărțile fundare și
intabulări de Dr. Valer Moldovan, adaptată
legilor în vigoare, de Dr. Salvator Jurca.*

Nr. 254—255. *Cultura pomilor, după clima,
poziția și solul grădinei, de Ieronim Mardan.*

Nr. 256. *Alexandru Chiorean atlas Bătrâ-
neanu și rolul său în revoluția Românilor ar-
deleni din anul 1848, de Ștefan Pascu.*

Nr. 257. *Poezii populare din Bănatul Jugo-
slav, culese de Roman Cristea și Traian
Mărghiticean.*

Nr. 358. *Din pildele Domnului de Ion
Agârbiceanu.*

Nr. 259. *Calendarul pentru popor al Aso-
ciațiunii, pe anul 1940, întocmit de Horia
Petra-Petrescu.*

Nr. 260. *Despre minuni de Ion Agârbi-
ceanu.*